

Protokół

kontroli przeprowadzonej w okresie od 20 do 24 maja 2011 roku w Wydziale Infrastruktury Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Pyrzycach. Kontrolę przeprowadził Główny specjalista ds. kontroli Katarzyna Walerowska działająca na podstawie upoważnienia Nr 6/2011 Burmistrza Pyrzyc z dnia 17 maja 2011 roku.

Przedmiot kontroli: Funkcjonowanie targowiska.

Ustalenia kontroli zawarte poniżej dotyczą spraw organizacyjnych związanych z funkcjonowaniem targowisk i stanowią wstępną analizę niezbędną do przeprowadzenia kontroli w Straży Międzygminnej w Pyrzycach w zakresie pobierania opłaty targowej.

Zgodnie z § 22 ust. 1 pkt 10 Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Pyrzycach stanowiącego Załącznik do Zarządzenia Nr 49/2011 Burmistrza Pyrzyc z dnia 10 lutego 2011 roku – sprawowanie nadzoru nad działalnością targowiska miejskiego należy do zadań Wydziału Infrastruktury Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Kierownikiem Wydziału Infrastruktury Komunalnej i Ochrony Środowiska od dnia 16 marca 2011 roku jest Pan Grzegorz Grzejszczak.

I. Rodzaje targowisk funkcjonujących na terenie Gminy Pyrzyce

Kontrolującemu okazano:

- uchwałę Nr XIII/146/99 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 29 listopada 1999 roku w sprawie ustalenia lokalizacji targowisk
- uchwałę Nr XIV/168/99 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 18 grudnia 1999 roku zmienioną na mocy uchwały Nr XVIII/219/2000 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 30 marca 2000 roku w sprawie ustalenia regulaminów targowisk tj. targowiska przy ul. Młyńskiej (Załącznik Nr 1), targowiska przy ul. Stargardzkiej (Załącznik Nr 2)

Powyższe uchwały zostały podjęte na podstawie dekretu z dnia 2 sierpnia 1951 roku o targach i targowiskach (Dz. U. Nr 41, poz. 312 z późn.zm.).

Z dniem 1 stycznia 2001 roku dekret z dnia 2 sierpnia 1951 roku o targach i targowiskach utracił moc na podstawie art. 99 ustawy z dnia 19 listopada 1999 roku Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178 z późn. zm.).

Zgodnie z § 32 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908) - jeżeli uchyla się ustawę, na podstawie której wydano akt wykonawczy, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą odpowiednio z dniem wejścia w życie ustawy uchylającej.

Ponieważ wraz z utratą mocy dekretu (ponad 10 lat temu) utraciły moc przedłożone kontrolującemu uchwały Rady Miejskiej, odstąpiono od analizy prawidłowości zawartych w nich zapisów.

Wobec powyższego na dzień kontroli w Gminie Pyrzyce nie wskazano lokalizacji targowisk ani nie ustalono ich regulaminów.

Obecnie podstawę uregulowania tych kwestii stanowi:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r. Nr 80, poz. 717 z późn.zm.) w zakresie lokalizacji,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w zakresie regulaminów.

Na dzień kontroli ustalono, że:

- targowisko na ul. Młyńskiej – działka nie posiada planu zagospodarowania przestrzennego – zgodnie z informacją uzyskaną od Pani Ewy Jędraszak pracownika Wydziału Inwestycji i Zagospodarowania Przestrzennego UM Pyrzyce,
- targowisko na ul. Stargardzkiej – działka 34/7 została sprzedana na podstawie aktu notarialnego z dnia 29 grudnia 2010 roku – zgodnie z informacją uzyskaną od Pani Natalii Rył pracownika Wydziału Nieruchomości i Rolnictwa UM Pyrzyce.

Należy nadmienić, że od dłuższego czasu na dotychczasowych targowiskach (wyznaczonych placach targowych) nie prowadzono sprzedaży i w związku z tym planowano ich likwidację.

Sformułowana na potrzeby ustawy o podatkach i opłatach lokalnych definicja targowiska obejmuje wszelkie miejsca, w których prowadzony jest handel. Oznacza to, że targowiskami w rozumieniu ustawy o podatkach i opłatach lokalnych są nie tylko place targowe przystosowane do dokonywania sprzedaży, ale także wszelkie inne miejsca, gdzie handel jest prowadzony. W tym znaczeniu na terenie Gminy nadal funkcjonują targowiska.

II. Opłata targowa

II.1. Uregulowania wewnętrzne

Obecnie w Gminie Pyrzyce obowiązuje uchwała Nr XVI/115/07 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 25 października 2007 roku w sprawie opłaty targowej (ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego Nr 121, poz. 2238 z dnia 14 grudnia 2007 r.).

Zmiany do powyższej uchwały wprowadzono na podstawie uchwał Rady Miejskiej:

- Nr XXXVIII/329/09 z dnia 29 stycznia 2009 roku

Uchwała powyższa została unieważniona Uchwałą Nr IV/26/S/2009 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie z dnia 4 marca 2009 roku w części dotyczącej wyrażenia „lub inna osoba wskazana przez Burmistrza Pyrzyc”.

W ocenie Kolegium, osoba inkasenta powinna być wskazana w uchwale w sposób niebudzący wątpliwości, pozwalający na jego zidentyfikowanie.

- Nr XL/338/09 z dnia 12 marca 2009 roku

Na mocy zmian zawartych w powyższej uchwale utraciła moc uchwała z dnia 29 stycznia 2009 roku oraz wskazano konkretnych inkasentów opłaty targowej.

- Nr XLIII/375/09 z dnia 28 maja 2009 roku

Na mocy zmian zawartych w powyższej uchwale zmieniono inkasentów opłaty targowej.

- Nr LI/427/09 z dnia 24 września 2009 roku

Na podstawie powyższej uchwały upoważniono Straż Międzygminną do kontrolowania miejsc, w których dokonywana jest sprzedaż.

- Nr LXX/592/10 z dnia 28 października 2010 roku

Obowiązujące stawki, o których mowa w pkt 1-3 podwyższono o 300% w przypadku sprzedaży na chodnikach i placach z wyłączeniem targowisk miejskich.

Powyższa uchwała była przedmiotem postępowania dotyczącego jej nieważności.

Jednak na mocy uchwały Nr XXX/174/S/2010 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie z dnia 13 grudnia 2010 roku postępowanie umorzono przyjmując argumentację przedstawiciela Gminy.

- Nr VI/51/11 z dnia 31 marca 2011 roku

Na mocy powyższej uchwały utraciła moc uchwała Nr LXX/592/10 z dnia 28 października 2010 roku.

W związku z opublikowaniem powyższej uchwały w Dzienniku Urzędowym z dnia 20 maja 2011 roku, Nr 62, poz. 1111, uchwała wejdzie w życie z dniem 3 czerwca 2011 roku.

- Na sesję, która odbędzie się 26 maja 2011 roku przedstawiono kolejny projekt uchwały w sprawie zmian.

Proponowana zmiana dotyczy zmiany inkasentów opłaty targowej.

Należy zaznaczyć, że uchwała Nr XVI/115/07 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 25 października 2007 roku w sprawie opłaty targowej określała stawki opłaty wyłącznie na innych targowiskach w rozumieniu art. 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych.

Nadmienia się, że ustawa w ww. przepisie nie definiuje pojęcia „inne targowiska”, lecz określa ogólnie targowiska jako wszelkie miejsca, w których prowadzony jest handel.

Powyższa konstrukcja uchwały wynikała z założenia, że kupcy prowadzący sprzedaż na targowisku – rozumianym jako zorganizowany w tym celu plac tj. na ul. Młyńskiej - byli dzierżawcami zajętego gruntu i jako podatnicy podatku od nieruchomości byli zwolnieni z konieczności wnoszenia opłaty targowej.

Zwolnienie z opłaty podatników podatku od nieruchomości wynika z zapisów ustawowych.

Stąd w przypadku ustalenia lokalizacji tzw. zorganizowanego targowiska (którego na dzień obecny nie ma w związku z utratą mocy dekretu) i wskazania podstawy poboru opłaty targowej na tym targowisku (przy sprzedaży np. z kosza tj. bez konieczności zawarcia umowy dzierżawy i wnoszenia podatku od nieruchomości), zaistnieje potrzeba zmiany uchwały.

II.2. Wskazanie inkasentów opłaty targowej

Na podstawie przepisów art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm.) – rada gminy może

zarządzić pobór opłaty targowej w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Zgodnie z obowiązującym na dzień zakończenia kontroli tj. 24.05.2011 roku zapisem § 2 uchwały Nr XVI/115/07 Rady Miejskiej z dnia 25 października 2007 r. - poboru opłaty targowej dokonują strażnicy Straży Międzygminnej w Pyrzycach Anna Rojek, Konrad Ogiejko, Tomasz Posyniak i Dariusz Andrzejczak.

Z obowiązujących zapisów wynika, że Rada Miejska wskazała inkasentów – konkretnych pracowników Straży Międzygminnej a nie Straż Międzygminną.

Gdyby wskazanym inkasentem była Straż Międzygminna, wówczas zaistniałby obowiązek wyznaczenia tych osób i zgłoszenia ich danych (imienia, nazwiska i adresu) Burmistrzowi Pyrzyc w oparciu o przepisy art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 roku, Nr 8, poz. 60 z późn.zm.).

Z drugiej strony nie byłoby potrzeby dokonywania każdorazowo zmian uchwały Rady Miejskiej w przypadku zmiany pracowników Straży Międzygminnej pobierających opłatę - tak, jak ma to miejsce w proponowanym projekcie uchwały przygotowanym na sesję w dniu 26 maja 2011 roku.

Ponadto kontrolującemu okazano porozumienie z dnia 8 września 2009 roku w sprawie zasad poboru dziennej opłaty targowej na terenie miasta Pyrzyce. Porozumienie stanowi akta kontroli Nr 1.

Nadmienia się, że:

- W § 1 porozumienia wskazano, iż strażnicy dokonują poboru opłaty targowej zgodnie z uchwałą Nr XLIII/375/09 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 28 maja 2009 roku (tzn. uchwałą zmieniającą zapis § 2 uchwały „podstawowej” tj. uchwały Nr XVI/115/07 Rady Miejskiej z dnia 25 października 2007 roku).

Ponieważ na dzień 26 maja 2011 roku proponowana jest ponowna zmiana zapisu § 2 uchwały „podstawowej”, uchwała powołana w porozumieniu będzie nieaktualna, przez co sam zapis porozumienia będzie w tym względzie nieprawidłowy.

- W § 2 porozumienia ustalono, że rozliczenie kwitariusza (a tym samym zainkasowanych kwot) będzie następować w dniu, w którym opłata targowa została pobrana lub w dniu następnym.

Zgodnie z przepisami art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 roku, Nr 8, poz. 60 z późn.zm.) – terminem płatności dla inkasenta jest dzień następujący po dniu, w którym wpłata opłaty powinna nastąpić.

Jedynie Rada posiada kompetencje do ustalenia innych terminów – z tym, że wyłącznie późniejszych, niż termin wynikający z ustawy Ordynacja podatkowa.

Ponieważ uchwała Rady Miejskiej - pomimo ustalenia stawek dziennych opłaty - nie wskazała konkretnego terminu dokonywania ich wpłaty (np. dzień, w którym dokonywana jest sprzedaż), trudno jest określić obowiązujący termin płatności dla inkasenta. Określenie „stawka dzienna” odnosi się do sposobu ustalenia tej opłaty (za dzień) i nie jest równoznaczne z obowiązującym terminem płatności.

II.3. Stawki opłaty targowej

Obowiązujące na dzień kontroli stawkiienne opłaty wynoszą:

1. za sprzedaż artykułów spożywczych, warzyw, owoców własnej produkcji oraz pochodzenia rolniczego:
 - a) z ręki, kosza, skrzynki, roweru – 15 zł,
 - b) z samochodów osobowych – 30 zł,
 - c) z pozostałych pojazdów i przyczep – 39 zł,
2. za sprzedaż artykułów przemysłowych:
 - a) z ręki, kosza, skrzynki, roweru – 30 zł,
 - b) z samochodów osobowych – 45 zł,
 - c) z pozostałych pojazdów i przyczep – 60 zł,

3. za sprzedaż artykułów spożywczych, warzyw, owoców własnej produkcji oraz pochodzenia rolniczego, a także artykułów przemysłowych:

a) ze straganów, stołów, namiotów:

- do 2 m² – 36 zł,
- od 2 m² do 5 m² – 45 zł,
- od 5 m² do 10 m² – 66 zł,
- od 10 m² do 20 m² – 102 zł,
- powyżej 20 m² – 135 zł,

4. za sprzedaż artykułów nagrobnych (kwiaty naturalne i sztuczne, wieńce, znicze) oraz ozdób świątecznych (choinki, ozdoby choinkowe, lampki, palmy, stroiki):

a) za zajęcie powierzchni do 1,0 m² – 10 zł,

b) za zajęcie powierzchni od 1,1 m² do 2,0 m² – 20 zł,

c) za zajęcie powierzchni od 2,1 m² do 5,0 m² – 30 zł,

d) za zajęcie powierzchni od 5,1 m² do 10,0 m² – 40 zł,

e) za zajęcie powierzchni powyżej 10,0 m² – 50 zł.

Obowiązujące stawki przedmiotowej opłaty nie przekraczały stawki ustawowej wynikającej z obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 30 lipca 2010 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2011 roku tj. 699,27 zł.

Ustalając opłatę targową Rada Miejska nie skorzystała z uprawnień wynikających z przepisów art. 19 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm.) i nie wprowadziła innych zwolnień niż wymienione w ustawie.

W powyższej uchwale – jak wspomniano w pkt II.2. niniejszego protokołu - nie określono terminu płatności opłaty targowej. Stosowano zasadę, że skoro jest to opłata dzienna, to jej wpłata jest wymagana w danym dniu.

Należy zwrócić uwagę, że obecnie w orzecznictwie regionalnych izb obrachunkowych pojawił się nurt wskazujący na konieczność ustalenia tego terminu. Stanowisko w tej

sprawie podzielił również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie (sygn. I SA/Rz 366/10), który oddalił skargę rady gminy w tej sprawie. Stwierdził, że rada myli pojęcia. Czym innym jest termin płatności dla inkasenta (o którym mowa w art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa) a czym innym termin wniesienia opłaty targowej (wynikający z art. 19 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych). Nieustalenie w uchwale terminu płatności opłaty targowej skutkuje tym, że nie może powstać zaległość podatkowa, a osoba zobowiązana do uiszczenia opłaty może się bronić, że wniesie ją później.

III. Inne ustalenia

W toku kontroli ustalono, że w 2009 roku w Gminie Pyrzyce przeprowadzono konsultacje społeczne w sprawie handlu ulicznego w Pyrzycach.

Konsultacje przeprowadzono w drodze ankiet na podstawie uchwały Nr XLI/341/09 Rady Miejskiej z dnia 26 marca 2009 roku. Treść ankiety zawierała następujące pytania:

- Czy jest Pan(i) za tym, aby istniał w naszym mieście handel uliczny?
- Czy jest Pan(i) za podniesieniem stawki dziennej opłaty targowej?
- Jeśli tak to o ile procent?

Spośród 1000 ankiet, które zostały rozdane, zwrócono 158. Na pytanie: czy jest Pan/Pani za tym, aby istniał w naszym mieście handel uliczny, twierdząco odpowiedziało 110 osób, natomiast 48 osób uczestniczących w konsultacjach wypowiedziało się negatywnie. Z liczby 110 głosów oddanych na „Tak” 20 było za podniesieniem dziennej stawki opłaty targowej a 90 przeciwko. Frekwencja w konsultacjach społecznych wyniosła 15,8%.

Pomimo, że konsultacje wykazały, iż mieszkańcy Gminy są przeciwni podnoszeniu opłaty, na mocy uchwały Nr LXX/592/10 z dnia 28 października 2010 roku obowiązujące stawki podwyższono o 300% w przypadku sprzedaży na chodnikach i placach.

Powyższa uchwała utraci moc na podstawie uchwały Nr VI/51/11 z dnia 31 marca 2011 roku, która wejdzie w życie z dniem 3 czerwca 2011 roku.

Na powyższych ustaleniach czynności kontrolne zakończono.

Wykaz Akt kontroli:

Akta kontroli Nr 1 – Porozumienie z dnia 8 września 2001 roku

Kierownik Wydziału Infrastruktury Komunalnej i Ochrony Środowiska Pan Grzegorz Grzejszczak został poinformowany o przysługującym prawie odmowy podpisania protokołu oraz o prawie złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn odmowy.

Ponadto w terminie 3 dni od podpisania protokołu Kierownik jednostki (komórki) kontrolowanej ma prawo wniesienia dodatkowych wyjaśnień lub zastrzeżeń do protokołu.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które po uprzednim odczytaniu podpisano.

Jeden egzemplarz protokołu wręczono Kierownikowi Wydziału Infrastruktury Komunalnej i Ochrony Środowiska.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w rejestrze kontroli wewnętrznych pod poz. 6/2011.

Pyrzyce, dnia 26.05.2011r.

Kontrolujący:

Za jednostkę kontrolowaną: